

Sygn. akt II CZ 60/09

POSTANOWIENIE

Dnia 18 listopada 2009 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Henryk Pietrkowski (przewodniczący)

SSN Grzegorz Misiurek

SSN Barbara Myszka (sprawozdawca)

w sprawie z powództwa W. K.

przeciwko B. K.

o unieważnienie małżeństwa,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 18 listopada 2009 r.,

zażalenia powoda

na postanowienie Sądu Apelacyjnego w [...]

z dnia 5 czerwca 2009 r.,

oddala zażalenie.

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 5 czerwca 2009 r. Sąd Apelacyjny odrzucił skargę kasacyjną powoda od wyroku tego Sądu z dnia 9 kwietnia 2009 r., oddalającego apelację od wyroku Sądu Okręgowego, którym oddalono powództwo o unieważnienie małżeństwa. Sąd Apelacyjny stwierdził, że wniesiona skarga nie została należycie opłacona, ponieważ przy jej wniesieniu pełnomocnik powoda uiścił opłatę w kwocie 40 zł, a od skargi kasacyjnej w sprawie o unieważnienie małżeństwa pobiera się – zgodnie z art. 27 pkt 2 w związku z art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. Nr 167, poz. 1398 ze zm. – dalej: „u.k.s.c.”) – opłatę stałą w kwocie 200 zł. Wniesiona skarga ulegała zatem odrzuceniu na podstawie art. 130² § 3 k.p.c.

W zażaleniu na to postanowienie powód zarzucił Sądowi Apelacyjnemu naruszenie przepisów: art. 130² § 3 k.p.c. w związku z art. 27 pkt 2 i art. 18 ust. 2 u.k.s.c. przez ich zastosowanie zamiast art. 23 pkt 2 u.k.s.c. w związku z art. 7, art. 8, art. 10, art. 32, art. 45 ust. 1, art. 87 ust. 1, art. 216 i art. 217 Konstytucji, i art. 130² § 3 w związku z art. 398⁵ § 1 k.p.c. przez nieuwzględnienie, że wniesiona skarga kasacyjna mieści się w terminie związanym z *vacatio legis* uchylającym § 3 art. 130² k.p.c. W konkluzji żalący wnosił o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Żalący zmierza do wykazania, że Sąd Apelacyjny nie powinien stosować art. 130² § 3 k.p.c., ponieważ przepis ten został uchylony z dniem 1 lipca 2009 r. – z zastosowaniem *vacatio legis* do dnia 30 czerwca 2009 r., natomiast termin do wniesienia skargi kasacyjnej upływał dopiero z dniem 11 lipca 2009 r. Poza tym rygory zawarte w tym przepisie godziły w porządek konstytucyjny, co doprowadziło do jego uchylenia.

Odnosząc się do tych wywodów trzeba przypomnieć, że art. 130² § 3 k.p.c. został uchylony przez art. 1 pkt 3 lit. a) ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. Nr

234, poz. 1571), która – z wyjątkami wskazanymi w jej art. 9 – weszła w życie z dniem 1 lipca 2009 r. Artykuł 1 pkt 3 nie należy do wyjątków, o których mowa w art. 9, dlatego przepis art. 130² § 3 k.p.c. został uchylony z dniem 1 lipca 2009 r. Uszło uwagi żalącego, że, zgodnie z art. 8 ust. 1 ustawy nowelizującej z dnia 5 grudnia 2008 r., przepisy tej ustawy stosuje się – z zastrzeżeniem ust. 2-5 – do postępowań wszczętych po dniu jej wejścia w życie. Reguła ta ma zastosowanie w niniejszej sprawie, gdyż przepisy ust. 2-5 art. 8 dotyczą problematyki z zakresu postępowania międzynarodowego. Nie ulega natomiast wątpliwości, że postępowanie w niniejszej sprawie zostało wszczęte przed dniem wejścia w życie ustawy nowelizującej z dnia 5 grudnia 2008 r.

Nie można też podzielać poglądu żalącego, że regulacja zawarta w art. 130² § 3 k.p.c. naruszała wskazane w zażaleniu przepisy Konstytucji. Kwestia zgodności art. 130² § 3 k.p.c., w brzmieniu obowiązującym do dnia 30 czerwca 2009 r., w zakresie, w jakim przewiduje, że sąd odrzuca nieopłacone środki odwoławcze lub środki zaskarżenia, wniesione przez adwokata, radcę prawnego lub rzecznika patentowego, bez uprzedniego wezwania do uiszczenia należnej opłaty, z przepisami Konstytucji była przedmiotem rozważań Trybunału Konstytucyjnego. Wystarczy wskazać wyroki: z dnia 17 listopada 2008 r., SK 33/07 (Dz.U. Nr 207, poz. 1307), z dnia 28 maja 2009 r., P 87/08 (Dz.U. Nr 91, poz. 751) i z dnia 14 września 2009 r., SK 47/07 (Dz.U. Nr 156, poz. 1239), w których Trybunał Konstytucyjny orzekł, że powołany przepis jest zgodny z art. 2, art. 32 ust. 1, art. 45 ust. 1, art. 77 ust. 2 i art. 78 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Za pozbawiony racji uznać trzeba również pogląd żalącego, że, zgodnie z art. 23 pkt 2 u.k.s.c., skarga kasacyjna w niniejszej sprawie podlegała opłacie stałej w kwocie 40 złotych. Uzasadniając ten pogląd żalący wywodził, że dział 2 u.k.s.c. pt. „Wysokość opłat we wszystkich rodzajach spraw” stanowi *lex specialis* do działu 1 pt. „Przepisy ogólne” i dlatego art. 23, zamieszczony w dziale 2, dotyczy opłat stałych we wszystkich rodzajach spraw. Jak już wyjaśnił Sąd Najwyższy w uzasadnieniu postanowienia z dnia 8 grudnia 2006 r., V CZ 98/06 (nie publ.), sformułowanie art. 23 pkt 2 u.k.s.c. i jego lokata w dziale 2 tytułu II ustawy pt. „Wysokość opłat we wszystkich rodzajach spraw” mogą być wprawdzie mylące, niemniej art. 23 pkt 2 dotyczy wskazanych w nim pism, w tym skargi kasacyjnej

wnoszonych jedynie w sprawach, w których postępowanie nieprocesowe zostało wszczęte z urzędu, a nie we wszystkich rodzajach spraw. Zamieszczony w dziale 3 tytułu II ustawy pt. „Wysokość opłat w procesie” art. 27 pkt 2 u.k.s.c. stanowi, że od pozwu w sprawie o unieważnienie małżeństwa pobiera się opłatę stałą w kwocie 200 złotych. Zgodnie z art. 18 ust. 2 u.k.s.c., przepisy ustawy przewidujące pobranie opłaty od pozwu stosuje się również do skargi kasacyjnej, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej. Ponieważ przepisy zamieszczone w działach 2 i 3 tytułu II ustawy nie zawierają w tym względzie regulacji szczególnej, od skargi kasacyjnej w sprawie o unieważnienie małżeństwa pobiera się opłatę stałą określoną w art. 27 pkt 2 u.k.s.c., czyli w kwocie 200 złotych (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 8 grudnia 2006 r., V CZ 98/06, nie publ., z dnia 12 stycznia 2007 r., IV CZ 112/06, nie publ., z dnia 12 października 2007 r., V CZ 92/07, nie publ. i z dnia 29 listopada 2007 r., III CZ 50/07, nie publ.).

Z przytoczonych wyżej powodów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. oddalił zażalenie jako pozbawione uzasadnionych podstaw.

/km/